

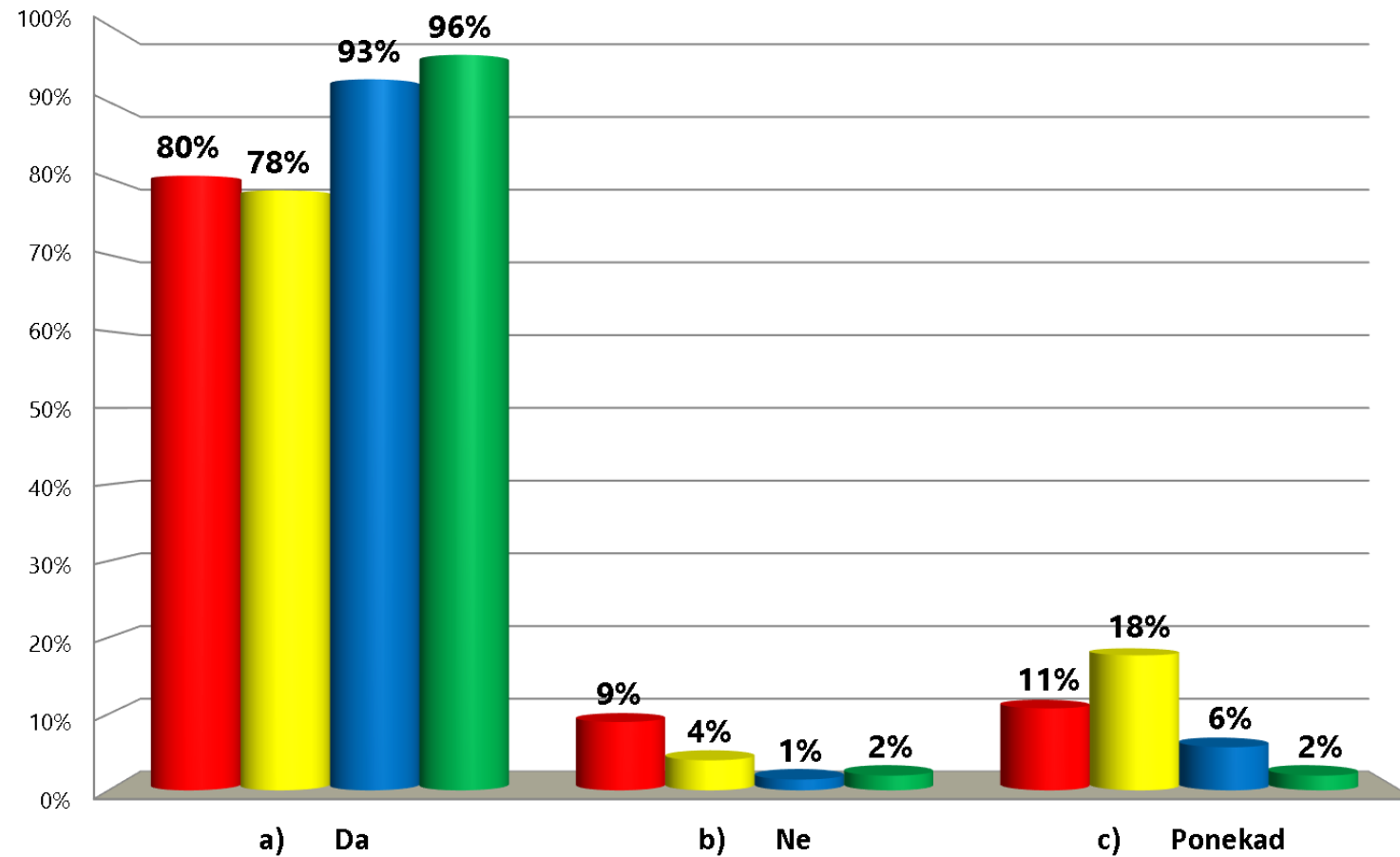
SIGURNOST DJECE NA INTERNETU

Dejan Drabić, mag. inf.

Koliko djeca često koriste Internet?

Koristiš li Internet?

■ 5.r ■ 6.r ■ 7.r ■ 8.r

Djeca u svijetu tehnologije

- ▶ Korištenjem tehnologije djeca i mladi gube svijest o granicama između stvarnog i virtualnog svijeta što povećava rizik za različita rizična ponašanja, nasilje i počinjenje kaznenih djela.
- ▶ Većina mladih koristi Internet u svrhu socijalnih interakcija, dijeljenja ideja, umjetničkog izražavanja...

Rizična ponašanja na internetu

- ▶ RAZGOVOR S NEPOZNATOM OSOBOM
- ▶ DIJELJENJE OSOBNIH PODATAKA
- ▶ DIJELJENJE INFORMACIJA STRANCIMA
- ▶ UVRŠTAVANJE NEPOZNATIH OSOBA NA LISTU PRIJATELJA
- ▶ POSJEĆIVANJE PORNOGRAFSKIH STRANICA
- ▶ SEXTING
- ▶ ZLOUPORABA INTIME
- ▶ UZNEMIRAVANJE I PRIJETNJE

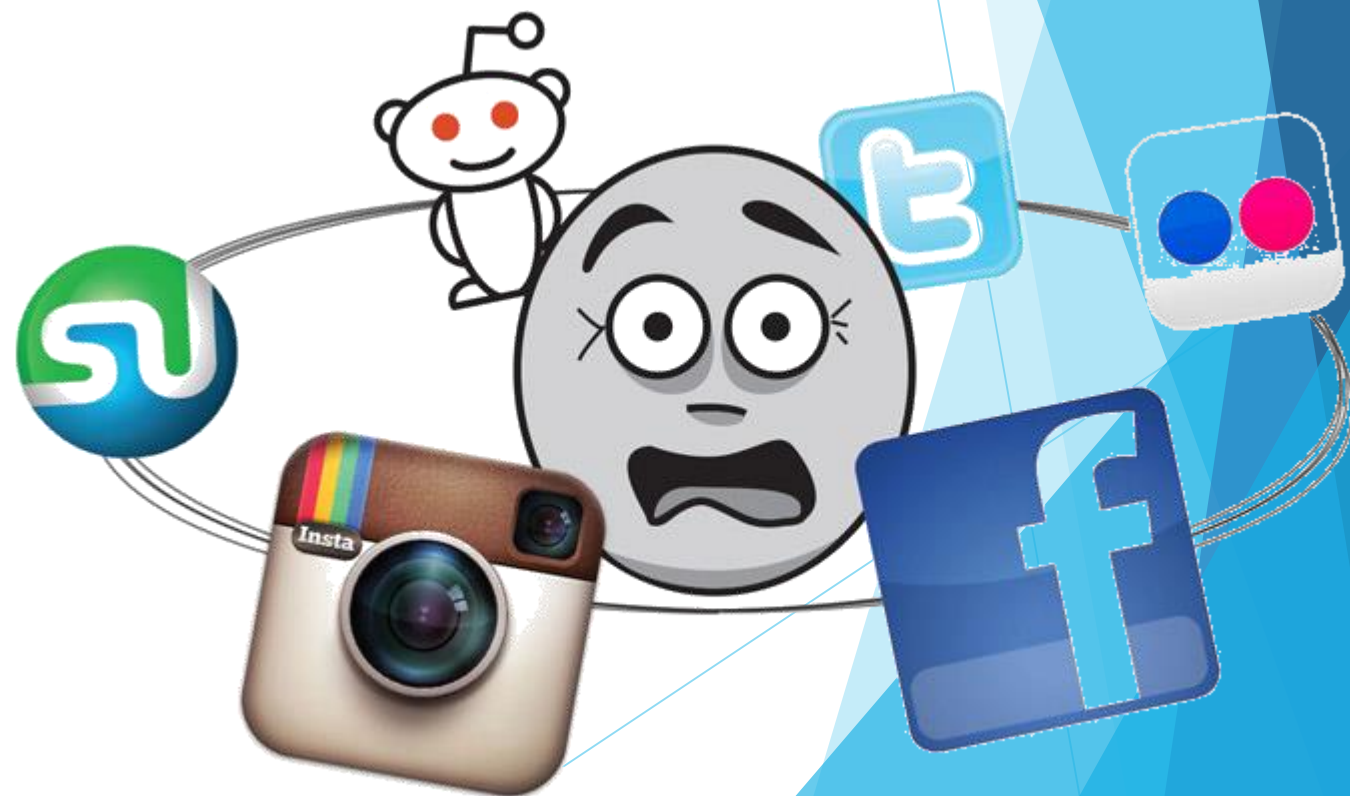
Što još djeca doživljavaju na internetu?

- ▶ Govor mržnje usmjeren prema određenim grupama ljudi
- ▶ Stranice ili rasprave o samoozljeđivanju ili načinima fizičkog ozljeđivanja...
- ▶ 13% djece je stranice ili rasprave koje govore o počinjenju samoubojstva
- ▶ 13% roditelja zna da je njihovo dijete imalo kontakt s osobom na internetu s kojom ranije nije imalo kontakt licem u lice
- ▶ Gotovo svaki deseti roditelj zna da je njihovo dijete u proteklih godinu dana gledalo slike koje su očigledno seksualne
- ▶ Gotovo 1/4 roditelja u Hrvatskoj slaže se s tvrdnjom kako je na internetu dopušteno vrijeđati i krivo se predstavljati
- ▶ 40% roditelja se slaže s tvrdnjom da kada osoba objavi svoju fotografiju na društvenim mrežama, ona je i dalje njegovo/njezino vlasništvo

Socijalne mreže -prijetnja i/ili mogućnost

- ▶ Od nešto više od 1 milijun aktivnih korisnika Facebook-a u Hrvatskoj 276.200 tisuća je u dobi od 13 do 17 godina, što je 25.000 više nego što prema statističkim podacima ima djece u Hrvatskoj
- ▶ Kada djeca smiju imati FB profil?
- ▶ Ima li FB primjerene mehanizme za zaštitu djece?

Facebook kod djece mlađe od 14 godina

- ▶ Roditelj ili odrasla osoba otvara profil
- ▶ Ne odavati lozinku
- ▶ Prilagoditi postavke privatnosti
- ▶ Kontrola prijatelja i poruka
- ▶ Objasniti pravila ponašanja na društvenim mrežama

VAŽNO: OBJASNITE DA ANONIMNOST SLUŽI ZAŠTITI VLASTITE PRIVATNOSTI, A NE RUŽNOM PONAŠANJU NA INTERNETU.

Zlostavljanje u virtualnom svijetu

▶ 2 vrste nasilja preko interneta:

1. Izravan napad

- ▶ Slanje uznemirujućih poruka
- ▶ Krađa ili promjena lozinke
- ▶ Objava privatnih podataka ili neistina
- ▶ Slanje uznemirujućih fotografija
- ▶ Postavljanje internetskih anketa o žrtvi
- ▶ Slanje virusa
- ▶ Slanje pornografskih ili neprimjerenih sadržaja
- ▶ Lažno predstavljanje

2. Napad preko posrednika

- ▶ Događa se kada počinitelj napada žrtvu preko treće osobe

Opasnosti virtualnog svijeta

- ▶ Iako se zlostavljanjem u virtualnom svijetu ne može direktno fizički povrijediti drugu osobu posljedice su vrlo ozbiljne i ništa manje opasne od onih uzrokovanih direktnim fizičkim i psihičkim nasiljem
- ▶ Odvija se 24 sata dnevno, 7 dana u tjednu
- ▶ Dijete ili mlada osoba nije sigurna niti u svom domu i nema mogućnost „pobjeći” od počinitelja nasilja

Zaštita računala i mobilnih uređaja?

- ▶ Zaštita od malicioznog koda - antivirusni i antispyware programi
 - ▶ Npr. AVAST, Kaspersky, NOD32...
 - ▶ SuperAntiSpyware, MalwerByte...
- ▶ Vatrozid
 - ▶ aplikacija koja ograničava mrežnu komunikaciju između vašeg računala i Interneta
- ▶ Automatsko ažuriranje operativnog sustava i aplikacija
- ▶ Kvalitetna zaštita lozinkama
- ▶ Provjereni sigurnosni alati
 - ▶ <http://www.cert.hr/alati>
 - ▶ <http://www.antibot.hr>

Savjeti za roditelje

- ▶ Žrtve Interneta postaju djeca koja su zaplašena, nesigurna, neupućena i koja nemaju povjerenje svojih roditelja.
- ▶ Zabrana pristupa Internetu nije rješenje, s djetetom dogovorite način i uvjete korištenja Interneta, ograničite vrijeme provedeno na internetu.
- ▶ Računalu je mjesto u zajedničkoj radnoj sobi ili u dnevnom boravku.
- ▶ Pustite dijete da samo istražuje, neupadljivo i diskretno nadzirite.
- ▶ Povremeno zajedno sa djecom prokomentirajte aktivnosti na društvenoj mreži, neka vaša djeca znaju da ste zainteresirani i za njihov virtualni život.
- ▶ Povremeno provjerite koje je adrese posjetilo vaše dijete, poštuje li dijete dogovore s vama.

Preporuke za roditelje

- ▶ Pitajte djecu koje stranice posjećuju i što rade online?
- ▶ Pitajte djecu kako štite sebe i svoje podatke kada su na internetu? Imaju li možda neke savjete za Vas te gdje su ih saznali? Provjerite s njima znaju li što je primjereno dijeliti preko interneta, a što ne?
- ▶ Provjerite znaju li kome se mogu obratiti za pomoć i od koga mogu zatražiti savjet? Također, znaju li gdje trebaju prijaviti neprimjereni sadržaj?
- ▶ Potaknite ih da pomognu drugima.
- ▶ Razmislite o stvarima ili aktivnostima koje možete zajedno raditi korištenjem suvremene tehnologije.

HR Kids Online

<http://hrkids.online/>

- ▶ Nacionalno komparativno istraživanje o medijskim navikama djece i njihovih roditelja te sigurnosti djece na internetu
- ▶ istraživanje je dio svjetskog konzorcija EU Kids Online (www.eukidsonline.net)

Centar za sigurniji Internet

www.csi.hr

- ▶ Motiv za osnivanjem Centra pronašli u realnom stanju nedovoljne zaštite djece od seksualnog iskorištavanja i zlostavljanja putem Interneta te širenja dječje pornografije i pedofilije, ali i drugih oblika zlostavljanja vezanih uz uporabu Interneta.
- ▶ Građanski aktivizam urodio je entuzijastičnim timom ljudi koji su proveli i provodit će razne projekte kako bi smanjili slučajeve zlostavljanja djece u Hrvatskoj, ali i susjednim zemljama u kojima Centar otvara svoje podružnice.
- ▶ Besplatna savjetodavna linija 0800 606 606
- ▶ Online formular za prijavu
- ▶ Suradnja s MUP-om
- ▶ ...

HVALA NA PAŽNJI!
Pitanja...

Izvori

- ▶ <http://www.csi.hr/>
- ▶ <https://www.cert.hr/>
- ▶ <http://hrkids.online/>
- ▶ <http://www.antibot.hr/>
- ▶ <http://www.sigurnijiinternet.hr/>
- ▶ Slike:
 - ▶ Brošure ili iz gornjih stranica
 - ▶ <http://images.google.com>